

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-20 ta' Novembru, 2024

Appell Inferjuri Numru 6/2024 LM

Alistair Borg (K.I. 531389(M))
(‘l-appellat’)

vs.

Euro Freight Services Ltd (C 25544)
(‘l-appellanta’)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-soċjetà intimata **Euro Freight Services Ltd (C 25544)** [minn issa ‘l quddiem ‘is-soċjetà appellanta’] mid-deċiżjoni mogħtija fl-24 ta’ April, 2024, [minn issa ‘l quddiem ‘id-deċiżjoni appellata’] mit-Tribunal Għal Talbiet tal-Konsumatur [minn issa ‘l quddiem ‘it-Tribunal’], li permezz tagħha ddecieda t-talba tar-rikorrent **Alistair Borg (K.I. numru 531389(M))** [minn

issa 'l quddiem 'l-appellat'] billi laqa' l-imsemmija talba, u kkundanna lis-soċjetà appellanta thallas is-somma ta' elf, erba' mija u sitta u erbgħin Euro u ħames ċenteżmi (€1,446.05), bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti tal-każ odjern jirrigwardaw il-ftehim li sar bejn il-partijiet, fejn l-appellat kien inkariga lis-soċjetà appellanta sabiex iġġorr lejn Malta għamara li huwa kien xtara minn Spanja. L-appellat jallega li l-konsenja tal-għamara ngabret tard, u meta waslet għandu sab li kellha ħsarat konsiderevoli, tant li kellu jwarrabha.

Mertu

3. L-appellat għalhekk ippreżenta ilment quddiem it-Tribunal fit-13 ta' Mejju, 2021, fil-konfront tas-soċjetà appellanta, fejn talab sabiex jithallas il-prezz tal-għamara flimkien ma' dak tal-garr, komplessivament fis-somma ta' €1,446.05.

4. Is-soċjetà appellanta wiegħbet fit-2 ta' Settembru, 2021, fejn eċċepiet li t-talbiet tal-appellat kienu nfondati fil-fatt u fid-dritt għal dawk ir-raġunijiet imfissra fit-twegiba tagħha, u għaldaqstant dawn kellhom jiġu miċħuda.

Id-Deciżjoni Appellata

5. It-Tribunal wasal għad-deciżjoni appellata wara li għamel is-segweni konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-appell:

“Ikkunsidra

Illi mill-provi li għandu quddiemu jidher ċar illi l-partijiet ikkonkludew ftehim fejn is-soċjetà intimata Eurofreight Limited aċċettat li ġgorr merkanzija konsistenti f’għamara (tv unit u coffee table) minn Spanja għal Malta. Irrizulta wkoll illi l-kuntratt ta’ bejgħ tal-għamara kien ‘ex-factory’ jew ‘ex-work’ li huwa terminu użat f’għarr ta’ merkanzija li jfisser li r-responsabbiltà tal-oġġetti ma tibqax f’idejn il-fornitur (f’dan il-każ ‘Angel Cerda’).

Illi dan il-ftehim huwa regolat mill-Konvenzjoni li huwa inkorporat bħala Skeda fl-Att dwar il-Ġarr Stradali Internazzjonali tal-Merkanzija. (Kap. 486 tal-Liġijiet ta’ Malta). It-Tribunal huwa sodisfatt illi hija s-soċjetà intimata Eurofreight Limited li għandha titqies bħala l-carrier għall-fini tal-kuntratt ta’ għarr in kwistjoni.

L-Artikolu 17.1 tal-Konvenzjoni jipprovdi dan li gej:-

1. The carrier shall be liable for the total or partial loss of the goods and for damage thereto occurring between the time when he takes over the goods and the time of delivery, as well as for any delay in delivery. (*Emfasi ta’ dan it-Tribunal*).

L-Artikolu 18(1) tal-Konvenzjoni jagħmilha ċar illi l-oneru tal-prova illi t-trasportatur mhuwiex responsabbli għall-ħsara jew telf tal-merkanzija, huwa mixħut fuq l-istess trasportatur.

Illi l-obbligu tat-trasportatur taħt l-Artikolu 8 li jiċċekkja l-merkanzija (to check the apparent condition of the goods) għandu jinqara flimkien mal-Artikolu 9, li jistabbilixxi preżunzjoni li fin-nuqqas ta’ xi riżerva partikolari indikata mit-trasportatur fuq l-istess nota tal-konsenja, il-konvenzjoni toħloq preżunzjoni li l-konsenja tal-merkanzija u l-ippakkjar tagħhom kienu f’kundizzjoni tajba meta t-trasportatur ħadhom f’idejh.

Fil-każ in dizamina, in-nota tal-konsenja tindika illi kien hemm clean receipt, u dan kif ġie konfermat ukoll minn Karen Calleja fl-email tagħha datata 16 ta’ Marzu 2021 fejn qalet hekk:

‘all our relating documents are clean of any alleged damages’ u

‘we also have a clean unloading report, which verifies that even the outer packaging of the cargo was intact, the boxes were not thorn (sic) nor bruised in any way, which is significant to determine that there was no indication of any damages till cargo was released from our custody.’

Għalhekk it-Tribunal huwa sodisfatt illi meta l-merkanzija waslet Malta fid-9 ta' Marzu 2021 u sakemm giet rilaxxata fil-15 ta' Marzu 2021, din kienet f'kundizzjoni tajba u jekk kien hemm xi nuqqas min-naħa tal-fornitur fl-ippakkjar, is-soċjetà intimata tilfet l-opportunità biex tissalvagwardja l-pożizzjoni tagħha meta hi ma ċcekkjatz il-merkanzija u ma għamlet l-ebda indikazzjoni fin-nota tal-konsenja.

“Although the carrier is only required by Article 8 to check the matters stated, the inference of Article 9 is that he is expected to mention his findings in the consignment note ... it is to the note that reference will be made if a dispute over the quantity or condition of the goods arises later.” (Freight Forwarding and Multimodal Transport Contracts)

Illi skont kif prospettat fis-subinciz (b) tal-Artikolu 17.4 tal-Konvenzjoni, “the lack of or defective condition of the packaging” huwa meqjus bħala a special risk li jista' jehles lill-carrier mir-responsabbiltà tiegħu għal kull ħsara jew telf ikkaġonat bħala riżultat ta' dan in-nuqqas, fost ċirkostanzi oħrajn speċifikatament elenkati fl-imsemmi Artikolu 17.4. F'każ li ssib riskontru waħda minn dawn iċ-ċirkostanzi, l-Artikolu 18.2 joħloq presunzjoni illi dan ir-riskju speċjali kien effettivament il-kaġun tat-telf jew ħsara, bla ħsara għall-jedd tal-claimant li jressaq prova kuntrarja.

Madanakollu, hija l-fehma tat-Tribunal li s-soċjetà intimata ma ressqitx provi suffiċjenti biex tinħeles mir-responsabbiltà tagħha. Huwa paċifiku ukoll li l-grad ta' diligenza rikjesta f'każijiet simili mit-trasportatur hu wieħed gravi.

“The carrier cannot hope, simply by showing that ordinary care was taken, to escape liability. He must show that in respect of the particular loss or damage, no failing on his part could have contributed to it. It follows that a high degree of proof is required on his part, normally by proving the actual cause and showing how it arose with no fault on his part.”

It-Tribunal jidhirlu illi fiċ-ċirkostanzi tal-każ u tenut kont li s-soċjetà kienet taf il-kontenut ta' dak li kienet ser iġġorr, is-soċjetà intimata kienet fid-dmir illi tassigura mill-bidu nett li l-merkanzija kienet ippakkjata sew, u jekk kellha xi riżervi dwar dan, ma kellhiex taċċetta l-konsenja, jew almenu kellha tiċċekkja l-kontenut mal-wasla, kif kellha kull dritt li tagħmel.

It-Tribunal jinnota wkoll illi għalkemm is-soċjetà intimata kellha f'idejha CCTV footage li allegatament kien juri illi ma kien hemm l-ebda negligenza min-naħa tagħhom, din qatt ma giet preżervata u/jew eżebita f'dawn il-proċeduri u m'għadhiex disponibbli.

It-Tribunal jinnota wkoll illi f'kazijiet b'hal dawn, ix-xufiera li huma responsabbli li jwasslu l-merkanzija fid-destinazzjoni aħħari, ġieli jkunu mgħaġġlin, kif jidher illi anke ġara f'dan il-kaz. Dan ma jawgurax tajjeb għaliex meta l-affarijiet isiru bl-għaġġla ġieli ikun hemm element ta' traskuraġni u 'ejja ħa mmorru'. F'kazijiet b'hal dawn, merkanzija għandha tiġi ċċekkjata kemm mal-wasla tagħha f'Malta kif ukoll fil-mument tal-konsenja għand ir-rikorrent u s-soċjetà intimata kienet fid-dmir li tinsisti fuq hekk. Dan m'għamlitux.

Għalhekk it-Tribunal jidhirlu illi r-rikorrent ipprova l-istanza tiegħu sal-grad rikjest u t-talba tiegħu għandha tiġi akkolta."

L-Appell

6. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha quddiem din il-Qorti fl-14 ta' Mejju, 2024, fejn qiegħda titlobha sabiex:

"...jogħġobha tħassar u tirrevoka is-sentenza mogħtija mit-Tribunal tal-Konsumatur fl-24 ta' April 2024 fl-ismijiet u n-numru premessi, u filwaqt li tilqa' ir-risposta tas-soċjetà appellanti, tiċċhad it-talbiet tal-appellat.

Bl-ispejjez taż-żewġ istanzi kontra r-rikorrent appellat."

Tgħid li l-aggravju tagħha huwa li t-Tribunal għamel apprezzament ħażin tal-provi.

7. L-appellat wieġeb fil-31 ta' Lulju, 2024, fejn iddikjara li d-deċiżjoni appellata hija waħda ġusta, u għaldaqstant timmerita konferma.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju li qiegħda tressaq is-soċjetà appellanta, u dan fid-dawl ta' dak li ddeċieda t-Tribunal, u meħudin ukoll in konsiderazzjoni s-sottomissjonijiet tal-appellat.

8. Is-soċjetà appellanta tikkontendi li t-Tribunal għamel apprezzament ħażin tal-provi. Filwaqt li tagħmel riferiment għall-argument tat-Tribunal li skont il-Konvenzjoni kif inkorporata bħala Skeda fil-Kap. 486 tal-Liġijiet ta' Malta, il-*carrier* għandu l-oneru tal-prova li huwa mhux responsabbli għall-ħsara jew telf ta' merkanzija, tikkontendi li kien irrizulta li l-burdnar li għabba l-merkanzija minn għandha sabiex jeħodha għandu l-appellat, kien iddikjara li huwa kien irċieva l-imsemmija merkanzija '*in good condition*', u dan mingħajr ebda riżerva. Tgħid li missier l-appellat, Anthony Borg, ukoll kien iddikjara li huwa kien irċieva l-merkanzija mingħand l-impjegat tal-burdnar '*in perfect condition without reservations*'. Is-soċjetà appellanta tirrileva li madankollu t-Tribunal skarta dan kollu, meta din kienet l-aħjar prova li setgħet tippreżenta sabiex teżonera ruħha minn kull responsabbiltà għall-ħsarat. Tgħid li hija ma tistax tifhem kif fid-dawl tal-allegati ħsarat, il-*packaging* baqa' tajjeb, u t-Tribunal saħansitra skarta dak li qal l-appellat in kontro-eżami li "*...ma nistax neskludi li l-ħsara saret meta kienet fil-kustodja tas-supplier*". Is-soċjetà appellanta tirrileva li f'kull deċiżjoni għandu jkun hemm motivazzjoni, iżda hawnhekk it-Tribunal kien naqas milli jieħu in konsiderazzjoni dik il-parti tar-risposta tagħha fejn stqarret li jekk it-Tribunal jogħgħbu jsibha ħatja tal-ħsarat, il-*bill of lading* kienet tistipula li hija kienet tenuta tħallas biss is-somma ta' €279.56 lill-appellat. Għalhekk tgħid li fid-dawl tal-provi li t-Tribunal kellu quddiemu, huwa ma seta' qatt jasal għall-konklużjoni li wasal għaliha.

9. Min-naħa tiegħu, l-appellat jilqa' billi jsostni li d-deċiżjoni appellata hija waħda ġusta, u dan fejn it-Tribunal kien ikkunsidra l-provi bir-reqqa. Jgħid li kuntrarjament għal dak li qiegħed jiġi allegat mis-soċjetà appellanta, id-deċiżjoni

appellata hija waħda motivata b'mod mirqum u elaborat, u fejn ir-raġunament tat-Tribunal huwa wieħed ċar.

10. Il-Qorti tikkunsidra li d-deċiżjoni appellata hija tajba, u hija tikkondividi pjenament ir-raġunament tat-Tribunal li s-soċjetà appellanta naqset li tressaq provi suffiċjenti sabiex tiġi eżonerata minn kull responsabbiltà għall-ħsara fil-merkanzija. Kif sewwa osserva it-Tribunal, hija naqset li tsebbixxi is-CCTV *footage* li x-xhud tagħha Noel Chircop irrefera għalih, u li juri li ma kienx hemm negligenza min-naħa tagħha fil-garr tal-merkanzija. Imma l-Qorti tosserva wkoll li l-burdnar ma ġiex imħarrekk sabiex jikkonferma li huwa wassal u ħatt il-merkanzija in kwistjoni għand l-appellat f'kundizzjoni tajba. B'hekk biss hija setgħet teħles mir-responsabbiltà għall-allegata ħsara fil-merkanzija.

11. Il-Qorti tagħraf li s-soċjetà appellanta qiegħda targumenta li missier l-appellat iffirma dikjarazzjoni meta rċieva l-merkanzija għan-nom tat-tifel tiegħu mingħand il-burdnar, li kienet tgħid *"in perfect condition without reservations"*. Il-Qorti tikkunsidra li d-dikjarazzjoni sħiħa li tgħid *"We deliver the goods described above in perfect condition without reservations"*, pjuttost tinftiehem li qiegħda ssir mill-parti li qiegħda tikkunsinna l-merkanzija, u mhux mill-parti li tkun qiegħda tirċevieha. Għalhekk is-soċjetà appellanta ma tistax tinsisti li din id-dikjarazzjoni teżoneraha minn kull responsabbiltà.

12. Is-soċjetà appellanta tikkontendi wkoll li jekk jiġi kkunsidrat li hija kienet b'xi mod responsabbli għall-ħsarat ikkaġunati lill-merkanzija, għal dak li jirrigwarda d-danni pagabbli lill-appellat, għandhom jiġu applikati t-termini u l-kundizzjonijiet tal-*bill of lading*. Imma għalkemm il-Qorti fliet l-atti kollha, ma

jirrizultax li d-dokument imsemmi gie esebit, u għalhekk lanqas dan l-argument tagħha ma jista' jintlaqa'.

13. Għaldaqstant il-Qorti ma ssibx l-aggravju tas-soċjetà appellanta ġustifikat, u tiċċdu.

Decide

Għar-raġunijiet premissi, il-Qorti tiċċad l-appell tas-soċjetà appellanta, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri fiż-żewġ istanzi, għandhom ikunu a karigu tas-soċjetà appellanta.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**